

Από την Πολιτική στην Οικονομία

παρέμβαση Στέφανου Μάνου

2 Δεκεμβρίου 2008

Σύμφωνα με το πρόγραμμα η πρώτη ομάδα των ομιλητών περιελήφθη στην ενότητα 'Από την Οικονομία στην Πολιτική' και η δεύτερη ομάδα -στην οποία με τοποθέτησαν οι οργανωτές- θα ασχοληθεί με την ενότητα 'Από την Πολιτική στην Οικονομία'.

Ελπίζω να μη μπερδευτείτε. Διότι δεν μιλάμε για δύο διαφορετικές πορείες, πήγαινε και έλα, αλλά για μια κυκλική πορεία. Από την πολιτική στην οικονομία και στη συνέχεια πάλι στην πολιτική και μετά πάλι στην οικονομία κοκ.

Αν τραβιόμασταν σε κάποια απόσταση από τη σημερινή Ελλάδα, γεωγραφικά και σε ένα κάπως μελλοντικό χρόνο και καλούμασταν να περιγράψουμε πως βλέπαμε την Ελλάδα το Δεκέμβριο του 2008, τι θα λέγαμε;

Η Ελλάδα είναι δημοκρατία; Ασφαλώς είναι. Είναι όμως κράτος δικαίου; Όχι λέω εγώ. Διότι πολύ λίγοι τηρούν τους θεσμούς και τους νόμους του κράτους. Δεν τους τηρούν ιδίως εκείνοι που περισσότερο από όλους οφείλουν να τους τηρούν. Οι ηγεσίες, οι δικαστές και οι νομοθέτες. Στο κράτος δικαίου δε νοείται να κάμπτονται οι κανόνες δικαίου ούτε να αλλοιώνονται οι θεσμοί κατά βούληση εκ μέρους των εκάστοτε κυβερνώντων. Η έλλειψη κανόνων, η μη τήρηση των νόμων εκτρέφει νοοτροπίες που οδηγούν σε άνομες και παράνομες πράξεις που οδηγούν στη διαφθορά.

Απέναντι στα προβλήματα που όλοι μας λίγο ή πολύ γνωρίζουμε, θα διαπιστώναμε την αδυναμία του πολιτικού συστήματος και της πολιτικής τάξης να δώσει απαντήσεις, να βρει λύσεις και να συγκρουστεί με παγιωμένες συμπεριφορές και κατεστημένα συμφέροντα.

Θα λέγαμε ότι στην Ελλάδα το Δεκέμβριο του 2008, είχε επικρατήσει ένα σύστημα παρακμής που δεν μπορούσε να δώσει πια τίποτα στην Ελλάδα. Θα μιλούσαμε για μια πολιτική τάξη που είναι προσανατολισμένη στον εαυτό της και στη συντήρηση των προνομίων της και παραμένει αδιάφορη απέναντι στα πραγματικά προβλήματα των ανθρώπων.

Ο ανεπρόκοπος κληρονόμος τρώει την κληρονομιά του και όταν αυτή εξαντληθεί δανείζεται –για όσο διάστημα μπορεί- διότι δεν μπορεί να προσαρμόσει τη ζωή του στη νέα πραγματικότητα. Δεν έμαθε ποτέ να βγάζει το ψωμί του.

Αυτή είναι η συμπεριφορά της πολιτικής τάξης τα τελευταία χρόνια. Τρώει όσα κληρονόμησε και δανείζεται. Δανείζεται από το μέλλον, φορτώνει τα προβλήματα στους επόμενους. Αρνείται και αδυνατεί ν' αλλάξει οτιδήποτε. Φλυαρεί για εκσυγχρονισμό και μεταρρύθμιση και δεν πράττει. Λόγια ναι, δράση όχι.

- Η παιδεία έχει τα χάλια της σε όλες τις βαθμίδες.
- Η δικαιοσύνη δεν λειτουργεί.
- Η ζωή στις πόλεις είναι χαοτική.
- Το περιβάλλον απειλείται

- Η διαφθορά έχει μετατρέψει την Ελλάδα σε απέραντο βόθρο.
- Η δημόσια διοίκηση είναι σε διάλυση.
- Η σημερινή κυβέρνηση παράλαβε το δημόσιο χρέος στα 170 δις και το έφθασε στα 260. Σε μόλις πέντε χρόνια προστέθηκαν 90 δις χρέος.
- Το ασφαλιστικό σύστημα εξακολουθεί να είναι μια βόμβα που θα εκραγεί.

Η διεθνής οικονομία είναι σε κρίση. Η Ελλάδα δεν θα αποφύγει τις επιπτώσεις.

Το ερώτημα είναι αν η κυβέρνηση, αλλά όχι μόνο η κυβέρνηση, η πολιτική τάξη θα μπορέσει απέναντι στην οικονομική κρίση να φανεί χρήσιμη. Σύμφωνα με τη δική μου ανάλυση η απάντηση είναι δυστυχώς όχι. Εκτιμώ ότι η κυβέρνηση θα προσπαθήσει, όσο είναι ακόμη δυνατό, να ξεγλιστρήσει, μεταθέτοντας το πρόβλημα στην επόμενη κυβέρνηση. Και η επόμενη, με τη σειρά της, το ίδιο θα προσπαθήσει να κάνει.

Ευτυχώς για την Ελλάδα έχουν αρχίσει να φαίνονται τα πρώτα σημάδια ότι μια τέτοια συμπεριφορά φθάνει στα όρια της. Ότι στην πορεία θα φθάσει σε αδιέξοδο. Το τεράστιο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών είναι μια ένδειξη, το αυξανόμενο διαφορικό κόστος που καλείται να πληρώσει η Ελλάδα για τα δάνεια της είναι και αυτό μια ισχυρή ένδειξη ότι το πράγμα δεν πάει άλλο.

Στη διεθνή λογοτεχνία, ο χρεοκοπημένος κληρονόμος, που ποτέ δεν έμαθε να εργάζεται, αυτοκτονεί είτε κυριολεκτικά είτε μεταφορικά.

Από την πολιτική φθάσαμε λοιπόν στην οικονομία. Ισχυρίζομαι ότι η σημερινή πολιτική τάξη, όπως εκπροσωπείται από τη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ, δεν μπορεί να είναι χρήσιμη και αποτελεσματική απέναντι στην οικονομική κρίση. Στην αδυναμία των τραπεζών να δανείσουν η πολιτική τάξη ψάχνει για τρόπους να δώσει πιο πολλά δάνεια. Μη μπορώντας να εμπνεύσει εκλιπαρεί για περισσότερη εμπιστοσύνη. Τη μόνη πολιτική που καταλαβαίνει είναι η πολιτική των παροχών. Εν τη παλάμη...Πάρτε το απόφαση: Η σημερινή πολιτική τάξη αδυνατεί να δώσει λύσεις στα συσσωρευμένα προβλήματα.

Γιατί;

Μα διότι είναι προσανατολισμένη στον εαυτό της και στη συντήρηση των προνομίων της και παραμένει αδιάφορη απέναντι στα πραγματικά προβλήματα των ανθρώπων.

Πρέπει λοιπόν να γυρίσουμε στην πολιτική, να παρέμβουμε, προκειμένου να δημιουργηθεί μια νέα πολιτική τάξη ικανή να δράσει. Μια πολιτική τάξη που θα αποβάλλει τα φλυαρήματα και θα τα αντικαταστήσει με δράσεις. Δράσεις σήμερα, όχι αύριο. Μια πολιτική τάξη που θα στηριχθεί σε παλαιές δοκιμασμένες αλήθειες, για να πείσει τη δύσπιστη κοινή γνώμη ότι υπάρχουν πολιτικές και κοινωνικές αξίες ευγενέστερες και υπέρτερες από τις παροχές. Μια πολιτική τάξη που θα πάψει να βλέπει την πολιτική αποκλειστικά ως τρόπο κοινωνικής προβολής και ατομικού πλουτισμού.